

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
125/18. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2018. szeptember 4.

A C-80/17. sz. ügyben hozott ítélet
Fundo de Garantia Automóvel kontra Alina Antónia Destapado Pão Mole
Juliana és Cristiana Micaela Caetano Juliana

Az olyan gépjárműnek, amelyet hivatalosan nem vontak ki a forgalomból, és amely alkalmas a forgalomban való részvételre, akkor is rendelkeznie kell gépjármű-felelősségbiztosítással, ha tulajdonosa, akinek többé már nincs szándékában azt vezetni, úgy döntött, hogy egy magántulajdonban álló telekre állítja

A tagállamok rendelkezhetnek akként, hogy amennyiben az a személy, akit a balesetben érintett gépjármű-felelősségbiztosítás kötésére vonatkozó kötelezettség terhel, e kötelezettségét nem teljesítette, a nemzeti kártérítési szerv érvényesítheti igényét vele szemben akkor is, ha e személy nem tartozik polgári jogi felelősséggel a balesetért

Alina Antónia Juliana egy Portugáliában nyilvántartott gépjármű tulajdonosa volt. Egészségügyi problémák miatt felhagyott e gépjármű vezetésével, és azt házának udvarán állította le, anélkül azonban, hogy eljárta volna a gépjármű forgalomból való hivatalos kivonásának érdekében. 2006 novemberében A. A. Juliana fia anyjának engedélye és tudomása nélkül birtokba vette a gépjárművet. A gépjármű letért az útról, A. A. Juliana fiának, valamint az utastérben utasként tartózkodó két másik személynek a halálát okozva. A. A. Juliana a baleset időpontjában nem rendelkezett az említett gépjármű tekintetében gépjármű-felelősségbiztosítással. A Fundo de Garantia Automóvel (gépjármű garanciaalap, Portugália) az utasok jogutódjainak megtérítette a balesetből eredő károkat. Az alap ezt követően, mivel úgy vélte, hogy A. A. Juliana a gépjármű-felelősségbiztosítás kötésére vonatkozó kötelezettség hatálya alá tartozott, és e kötelezettségét nem teljesítette, a portugál jog által előírt lehetőségnek megfelelően keresetet indított többek között A. A. Julianával szemben az utasok jogutódjainak általa kifizetett 437 345,85 euró összeg visszatérítése iránt. A. A. Juliana arra hivatkozott, hogy nem terheli felelősség a káreseményért, és mivel gépjárművét a háza udvarára állította, és nem szándékozta forgalomba helyezni, nem volt köteles gépjármű-felelősségbiztosítást kötni.

A gépjármű-felelősségbiztosításról szóló első irányelv¹ akként rendelkezik, hogy a rendszerint a tagállamok területén üzemben tartott gépjárműveknek rendelkezniük kell gépjármű-felelősségbiztosítással. A gépjármű-felelősségbiztosításról szóló második irányelv² előírja olyan szerv létrehozását, amelynek feladata egyebek mellett a biztosítási kötelezettségnek meg nem felelő gépjárművek által okozott anyagi kár vagy személyi sérülés következtében keletkezett károk megtérítése. A tagállamok rendelkezhetnek a kárigények rendezésének megosztásáról e szerv, a káresemény felelőse, valamint egyéb olyan biztosítók vagy társadalombiztosítási szervek között, amelyek kötelesek kártérítést nyújtani a károsult részére.

¹ A 2005. május 11-i 2005/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2005. L 149., 14. o.) módosított, a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra és a biztosítási kötelezettség ellenőrzésére vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló, 1972. április 24-i 72/166/EGK tanácsi irányelv (HL 1972. L 103., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 10. o.; a továbbiakban: első irányelv).

² A 2005. május 11-i 2005/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2005. L 149., 14. o.) módosított, a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló, 1983. december 30-i 84/5/EGK második tanácsi irányelv (HL 1984. L 8., 17. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 3. o.; a továbbiakban: második irányelv). A gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló, 2009. szeptember 16-i 2009/103/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 263., 11. o.) hatályon kívül helyezte többek között az első és a második irányelvet. Mindazonáltal, tekintettel az alapügy tényállása megvalósulásának időpontjára, az ügy tekintetében továbbra is e két irányelv az irányadó.

A Fundo de Garantia Automóvel kérelmének tárgyában eljáró Supremo Tribunal de Justiça (legfelsőbb bíróság, Portugália) e körülmények között határozott úgy, hogy kérdéseket terjeszt a Bíróság elé. E bíróság mindenekelőtt arra keres választ, hogy kötelező-e gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés kötése, amennyiben az érintett gépjármű, kizárólag tulajdonosának döntése alapján, aki többé nem szándékozik azt vezetni, egy magántulajdonban lévő telken parkol. Ezenkívül a portugál bíróság azt kívánja tudni, hogy a második irányelvvel ellentétes-e az olyan nemzeti szabályozás, amely akként rendelkezik, hogy a kártérítési szerv jogosult igényét érvényesíteni azon személlyel szemben, akit az azon gépjárműre vonatkozó gépjármű-felelősségbiztosítás kötésére vonatkozó kötelezettség terhel, amely az e szerv által átvállalt károkat okozta, de aki nem kötött ilyen szerződést, akkor is, ha e személy nem tartozna polgári jogi felelősséggel azon balesetért, amelynek során e károk keletkeztek.

A mai napon kihirdetett ítéletében a Bíróság kimondja, hogy az első irányelv értelmében gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés megkötése kötelező, amennyiben az érintett gépjármű még mindig valamely tagállamban van nyilvántartva, és alkalmas a forgalomban való részvételre, ám, kizárólag tulajdonosának döntése alapján, aki többé nem szándékozik azt vezetni, egy magántulajdonban lévő telken parkol.

A Bíróság megállapítja mindenekelőtt, hogy egy olyan gépjármű, amelyet nem vontak ki szabályosan a forgalomból, és amely alkalmas a forgalomban való részvételre, megfelel a „gépjármű” első irányelv szerinti fogalmának, következésképpen nem szűnik meg tekintetében az ezen irányelvben kimondott biztosítási kötelezettség azon egyetlen oknál fogva, hogy tulajdonosának többé nincs szándékában azt vezetni, és egy magántulajdonban lévő telekre állította. A. A. Juliana gépjárműve szokásos üzemeltetésének helye az egyik tagállam, (Portugália) területén volt, ahol még mindig nyilván volt tartva. Továbbá e gépjármű üzemképes állapotban volt. A Bíróság ebből arra következtet, hogy a gépjármű az első irányelvben kimondott biztosítási kötelezettség alá tartozott. A Bíróság hozzáteszi, hogy e tekintetben nem bír relevanciával, hogy A. A. Juliana gépjárműve magántulajdonban lévő telken, háza udvarán parkolt, mielőtt fia birtokba vette volna, és hogy neki nem állt szándékában azt vezetni.

Másodszor a Bíróság megállapítja, hogy **a második irányelvvel nem ellentétes az olyan szabályozás, mint a portugál törvény, amely azt írja elő, hogy a kártérítési szerv (a jelen esetben a Fundo de Garantia Automóvel) jogosult igényét érvényesíteni a káresemény felelősén vagy felelősein túl azon személlyel szemben is, aki, jóllehet kötelezettség terhelte az azon gépjárműre vonatkozó gépjármű-felelősségbiztosítás kötése tekintetében, amely a káreseményt okozta, nem kötött ilyen szerződést, akkor is, ha e személy nem tartozna polgári jogi felelősséggel a káreseményért.**

Ugyanis, noha **az uniós jogalkotó** fenn kívánta tartani a tagállamok azon jogát, hogy rendelkezzenek a kártérítési szervet (a jelen esetben a Fundo de Garantia Automóvel) többek között a „káresemény felelősével vagy felelőseivel” szemben megillető igényeinek rendezéséről, **nem harmonizálta az ilyen szerv igényeinek rendezésére vonatkozó különböző aspektusokat (különösen annak meghatározását, hogy az ilyen igény mely további személyekkel szemben érvényesíthető), ekként ezen aspektusok minden tagállam nemzeti jogának hatálya alá tartoznak.** Következésképpen valamely nemzeti szabályozás rendelkezhet akként, hogy amennyiben a balesetben érintett gépjármű tulajdonosa nem teljesítette az e gépjármű biztosítása tekintetében őt terhelő kötelezettséget, az említett kártérítési szerv igényét érvényesítheti a káresemény felelősén vagy felelősein kívül e tulajdonossal szemben is, függetlenül attól, hogy fennállt-e ez utóbbi polgári jogi felelőssége a baleset bekövetkeztében.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499